U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců Mgr. Michala Bobka a JUDr. Barbary Pořízkové v právní věci žalobce: **H. V. L.** zast. Mgr. Ing. Tomášem Tillmannem, advokátem se sídlem Vrázova 1324/40, Ostrava, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 5. 2022, č. j. OAM-632/ZA-ZA11-HA10-2021, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 31. 1. 2023, č. j. 62 Az 13/2022-42,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) brojí včas podanou kasační stížností proti v záhlaví označenému rozsudku Krajského soudu v Ostravě (dále též „krajský soud“), jímž byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 5. 2022, č. j. OAM-632/ZA-ZA11-HA10-2021. Tímto rozhodnutím žalovaný rozhodl, že se žalobci mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), neuděluje.

[2] V kasační stížnosti a jejím doplnění stěžovatel obecně namítá, že napadené rozhodnutí a napadený rozsudek jsou nedostatečně odůvodněné, a tudíž nepřezkoumatelné, jelikož bylo rozhodnuto podle skutkového stavu, který nemá oporu v provedeném dokazování, a neprávně byly vyloženy a aplikovány právní předpisy. Kromě toho stěžovatel namítl, že mu při neudělení doplňkové ochrany hrozí skutečné nebezpečí vážné újmy, jež by při výkonu trestu odnětí svobody ve Vietnamu spočívalo v tamních hygienických podmínkách a chování dozorců.

[3] Nejvyšší správní soud se po konstatování přípustnosti kasační stížnosti zabýval její přijatelností ve smyslu § 104a zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), tedy otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně převyšuje vlastní zájmy stěžovatele. Jedná se totiž o věc, v níž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce (§ 31 odst. 2 s. ř. s.).

[4] Podstatný přesah zájmů stěžovatele Nejvyšší správní soud vymezil již v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS (k uplatnitelnosti tam

vyslovených názorů na současnou právní úpravu srov. např. rozsudek NSS ze dne 10. 6. 2021, č. j. 1 As 124/2021-28). Podstatný přesah bude dán pouze v případech, kdy se kasační stížnost (1) týká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či plně řešeny v judikatuře Nejvyššího správního soudu anebo (2) právních otázek řešených dosavadní judikaturou rozdílně. Podstatný přesah zájmů stěžovatele bude dán (3) rovněž v případě potřeby učinit odklon od ustálené judikatury. Konečně bude kasační stížnost přijatelná (4) tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. Takovým pochybením jsou především případy, kdy krajský soud nerespektoval ustálenou a jasnou judikaturu a nelze vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu, nebo krajský soud v konkrétním případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva. Zároveň však platí, že Nejvyšší správní soud není v rámci hodnocení přijatelnosti povolán přezkoumávat jakékoliv pochybení krajského soudu, ale pouze pochybení tak výrazné intenzity, o němž se lze důvodně domnívat, že kdyby k němu nedošlo, věcné rozhodnutí krajského soudu by bylo odlišné. V rámci posouzení přijatelnosti také z povahy věci není místo pro plnohodnotný věcný přezkum napadeného rozhodnutí, tudíž se v uvedené souvislosti Nejvyšší správní soud omezuje na případy *zjevných* pochybení krajského soudu.

[5] Žádný z těchto případů není dán. Kasační stížnost je proto nepřijatelná.

[6] K požadavkům na odůvodňování soudních rozhodnutí a jejich přezkoumatelnost existuje ustálená judikatura. Nejvyšší správní soud opakovaně zdůrazňuje, že aby bylo soudní rozhodnutí přezkoumatelné, musí z něj být patrné, jaký skutkový stav vzal správní soud za rozhodný, jak uvážil o pro věc zásadních a podstatných skutečnostech, resp. jakým způsobem postupoval při jejich posuzování, proč považuje právní závěry účastníků řízení za nesprávné a z jakých důvodů považuje pro věc zásadní argumentaci účastníků řízení za lichou (rozsudky ze dne 1. 6. 2005, č. j. 2 Azs 391/2004-62, ze dne 21. 8. 2008, č. j. 7 As 28/2008-76, a ze dne 21. 5. 2015, č. j. 7 Afs 69/2015-45). Povinností soudu je tak řádně se vypořádat se žalobní argumentací (rozsudky ze dne 1. 6. 2005, č. j. 2 Azs 391/2004-62, a ze dne 21. 8. 2008, č. j. 7 As 28/2008-76, ze dne 21. 5. 2015, č. j. 7 Afs 69/2015-45). Obdobné požadavky jsou přitom kladeny i pro přezkoumatelnost správních rozhodnutí (srov. např. rozsudek NSS ze dne 16. 6. 2006, č. j. 4 As 58/2005-65, či rozsudek NSS ze dne 19. 12. 2008, č. j. 8 Afs 66/2008-71).

[7] Taktéž v otázce posuzování existence hrozící újmy v zemi původu ve smyslu § 14a odst. 2 zákona o azylu existuje ustálená judikatura. Z ní plyne, že se musí jednat o „*reálné nebezpečí*“, jímž judikatura rozumí to, že ve významném procentu případů obdobných situaci stěžovatele dojde k nežádoucímu následku, takže stěžovatel má dobré důvody se domnívat, že takovýto následek může s významnou pravděpodobností postihnout i jeho. Test reálného nebezpečí je přitom vůči žadateli o něco přísnější než test přiměřené pravděpodobnosti pronásledování podle § 12 zákona o azylu, nejde však stále o standard „*praktické jistoty*“ (viz např. rozsudky NSS ze dne 26. 3. 2008, č. j. 2 Azs 71/2006-82, či ze dne 30. 9. 2008, č. j. 5 Azs 66/2008-70). Pokud jde o reálné nebezpečí vážné újmy spočívající v nedostatečných podmínkách omezení na svobodě v zemi původu, podle judikatury Nejvyššího správního soudu platí, že žadatel o mezinárodní ochranu nemusí prokazovat, že taková újma bude způsobena právě jemu, pokud se alespoň prokáže,

že v zemi původu existují natolik závažné nedostatky v systému vězeňství a justice, které se týkají obecně všech trestně stíhaných či vězněných osob a které ve svém důsledku představují hrozbu skutečného nebezpečí vážné újmy (rozsudek ze dne 23. 8. 2018, č. j. 1 Azs 137/2018-50).

[8] Nejvyšší správní soud dále poukazuje na svoji ustálenou judikaturu, podle níž potřeba legalizace pobytu na území není azylově relevantním důvodem (např. rozsudky zdejšího soudu ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 37/2003-47, ze dne 16. 2. 2005, č. j. 4 Azs 333/2004-69, a ze dne 24. 2. 2005, č. j. 7 Azs 187/2004-94). Pokud jde konečně o zjišťování skutkového stavu při rozhodování o mezinárodní ochraně, judikatura zdůrazňuje, že správní orgán zjišťuje skutkový stav v rozsahu možných důvodů pro udělení mezinárodní ochrany, jež vycházejí z žadatelovy výpovědi v průběhu řízení o mezinárodní ochraně. Nepřísluší mu tak domýšlet právně relevantní důvody pro udělení azylu žadatelem neuplatněné a posléze k nim činit příslušná skutková zjištění (rozsudek ze dne 18. 12. 2003, č. j. 5 Azs 22/2003 - 41, či usnesení ze dne 19. 10. 2020, č. j. 4 Azs 277/2018-60). Primárním zdrojem informací podstatných pro udělení mezinárodní ochrany je právě samotný žadatel (srov. např. usnesení ze dne 20. 6. 2013, č. j. 9 Azs 1/2013 - 38, či ze dne 11. 12. 2015, č. j. 5 Azs 134/2014-48).

[9] K řešení všech otázek nastolených stěžovatelem v jeho kasační stížnosti tedy již existuje ustálená judikatura. Nejvyšší správní soud neshledal tuto judikaturu rozpornou. Rovněž necítí potřebu se od ní odchýlit. Nedospěl ani k závěru, že by se krajský soud v napadeném rozsudku dopustil *zjevného* pochybení, které by mělo *zásadní* dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. Stěžovatel v kasační stížnosti a jejím doplnění uplatnil i přes výzvu soudu (usnesení NSS ze dne 28. 2. 2023, č. j. 9 Azs 69/2023-8) pouze obecné a blíže nekonkretizované námitky, které se přímo nevztahují k závěrům vysloveným v napadeném rozsudku a nepolemizují s nimi. Z napadeného rozsudku (jakož i z napadeného rozhodnutí) je přitom patrné, jaký skutkový stav vzal krajský soud (a žalovaný) za rozhodný a jaké důvody jej vedly k jím dosaženému závěru. Již ze způsobu, jakým stěžovatel žádost o mezinárodní ochranu odůvodňuje, je navíc zřejmé, že hlavním důvodem k podání žádosti je legalizace pobytu na území České republiky. Své obavy spojené s návratem do země původu stěžovatel vymezuje obecně a do značné míry pouze v rovině spekulace – jako *možnost*, že mu s ohledem na nesplacené dluhy *může* být ve Vietnamu uložen trest odnětí svobody, přičemž výkon takového trestu *by* proběhl v horších vězeňských podmínkách než v České republice.

[10] Z uvedených důvodů Nejvyšší správní soud neshledal důvody pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání. Proto ji odmítl pro nepřijatelnost podle § 104a s. ř. s.

[11] Nejvyšší správní soud samostatně nerozhodoval o návrhu stěžovatele na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Podání kasační stížnosti v této věci mělo odkladný účinek ze zákona (§ 32 odst. 5 zákona o azylu).

[12] O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 120 ve spojení s § 60 odst. 1 větou první s. ř. s. (srov. usnesení rozšířeného senátu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020-33, část III.4.). Stěžovatel v řízení úspěch neměl, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, který by jinak měl právo na náhradu nákladů řízení,

žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti v řízení o kasační stížnosti nevznikly. Žádný z účastníků proto nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 3. května 2023

JUDr. Radan Malík,
předseda senátu